

**Rozbor pracovných úrazov, ochorení súvisiacich
s prácou a závažných priemyselných havárii
v organizáciách v pôsobnosti Inšpektorátu práce Košice
za rok 2018**

Správu schválil: Ing. Ondrej Ficeri, hlavný inšpektor práce

Správu kontroloval: Mgr. Kamil Lipták, vedúci inšpektor práce

Správu predkladá: Ing. Ivan Sýkora, vedúci oddelenia vnútornej prevádzky

Správu vypracoval: Eva Lewandovská, referent oddelenia vnútornej prevádzky

Košice – január 2019

Úvod

Na základe úloh vykonávacieho Plánu činnosti Národného inšpektorátu práce, predkladáme rozbor pracovných úrazov, závažných priemyselných havárií, profesionálnych otráv a chorôb z povolania z organizácií v pôsobnosti Inšpektorátu práce Košice za rok 2018.

V priebehu uvedeného obdobia Inšpektorát práce Košice evidoval podľa § 17 ods. 4 písm. a/ zákona č. 124/2006 Z.z. – O bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov nasledovný stav pracovnej úrazovosti:

	rok 2017	rok 2018
ZPÚs - závažné prac. úrazy so smrteľným poranením	4	4
ZPÚ - s ťažkou ujmovou na zdraví	9	9
RPÚ - registrované PÚ	866	956
RPÚ - šetrené	4	4
Choroby z povolania	0	0
Ohrozenie chorobou z povolania	0	0

Hodnotenie udalostí za rok 2018 – textová časť

Závažné pracovné úrazy so smrteľným poranením (ZPÚs)- počet 4

V hodnotenom období boli v pôsobnosti Inšpektorátu práce Košice evidované 4 ZPÚs. Z tohto počtu Inšpektorát práce Košice šetрил 3 ZPÚs. Jeden ZPÚs šetрил pre náš inšpektorát práce Inšpektorát práce Banská Bystrica a jeden ZPÚs ešte nemáme došetrený.

Zo šetrených ZPÚs boli postihnutí muži – pomocný pracovník v poľnohospodárstve a lesníctve a jeden postihnutý bol vodič motorových vozidiel. Jeden ZPÚs bol vo vekovej kategórii od 40 do 50 rokov a jeden ZPÚs bol vo vekovej kategórii od 50 do 60 rokov.

Nedeľa a Pondelok boli dni, kedy sa tieto ZPÚs stali a boli taktiež dňom úmrtia postihnutých. Z pohľadu mesiacov to bol Február a Marec 2018.

Podľa štatistickej značky zdroja úrazov jeden ZPÚs je doprava a jeden ZPÚs sú cesty, schody,. Príčinou jedného ZPÚs je nesprávna organizácia práce a príčinou druhého ZPÚs je používanie nebezpečných postupov práce.

Pri šetrení týchto pracovných úrazov boli zistené nasledovné porušenia bezpečnostných predpisov: JENISEJ s.r.o. Trebišov – poranenia pri dopravnej nehode – zo strany IP Košice bol zistený jeden nedostatok, ktorý ale nebol závažného charakteru a organizácii nebola uložená pokuta.

Eggro-Farm, s.r.o. Medzev - Pád z výšky cca 3m z pracovného stroja - radlica . Tu boli zistené 3 porušenia bezpečnostných predpisov, z toho bol jeden nedostatok závažný a to : zamestnávateľ dovolil, aby postihnutý, obsluhoval kolesový, nakladací a vykladací stroj, bez platného dokladu o absolvovaní výchovy a vzdelávania osôb na ich obsluhu. Bol daný Zákaz ostatných prác bez oprávnenia resp. .kvalifikácie a organizácii bol navrhnutý postih v sume 33.000,- Eur.

Okrem uvedených ZPÚs, Inšpektorát práce Košice vyšetрил pre Inšpektorát práce Prešov dva ZPÚs. Obidvaja postihnutí boli muži, a obidva prípady boli zaznamenané v doprave pri dopravnej nehode. Zdrojom boli dopravné prostriedky a príčinou bolo používanie nebezpečných postupov. Ani pri jednom z týchto ZPÚs nebolo zistené porušenie predpisov BOZP.

Inšpektorát práce Košice v roku 2018 došetрил aj dva ZPÚs, ktoré sme šetрили pre Inšpektorát práce Prešov a Inšpektorát práce Banská Bystrica. Uvádzame ich v tejto textovej časti z dôvodu, že v Správe o úrazovosti za rok 2017 boli uvedené len ako v štádiu šetrenia.

ZPÚs pre IP Banská Bystrica bol úraz, kde postihnutou bola žena – doručovateľka pošty, nad 60 rokov, ktorú pri doručovaní pošty zrazilo motorové vozidlo. Zdrojom boli dopravné prostriedky a príčinou bolo ohrozenie inými osobami. ZPÚs sa stal vo štvrtok, v novembri. Pri šetrení tohto úrazu neboli zistené žiadne nedostatky.

Druhým pracovným úrazom s následkom smrti bol úraz, ktorý sme šetрили pre IP Prešov. Postihnutý spadol zo strechy pri oprave povlakovej krytiny. Postihnutým bol muž – pomocný robotník, vo vekovej kategórii nad 18 do 30 rokov. Deň úrazu bol utorok a stalo sa to v mesiaci október. Zdrojom úrazu boli ostatné zvýšené pracoviská – pád osôb, a príčinou bola nesprávna organizácia práce.

Pri šetrení tohto pracovného úrazu s následkom smrti boli zistené 4 porušenia bezpečnostných predpisov z toho jeden závažný a to:

Zamestnávateľ nezabezpečil pred výkonom prác na streche haly otvory, kde hrozilo nebezpečenstvo pádu osôb a ani iným spôsobom nebezpečné priestory viditeľne neoznačil.

Zamestnávateľovi bola uložená pokuta v sume 33.000,- Eur.

Závažné pracovné úrazy – s ťažkou ujmom na zdraví (ZPÚ) – počet 9

V hodnotenom období Inšpektorát práce Košice evidoval 9 závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví. Z tohto počtu Inšpektorát práce Košice došetril 3 ZPÚ, 5 ZPÚ nie je došetrených a jeden ZPÚ šetril pre Inšpektorát práce Košice Inšpektorát práce Prešov.

Pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví boli zaznamenané u dvoch žien a 7 mužov.

Najviac týchto pracovných úrazov bolo evidovaných vo vekovej kategórii od 40 do 50 rokov a to až 4 ZPÚ. Najčastejším dňom takéhoto úrazu bola streda a piatok, kedy sa stali po 3 závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví. Mesiac September bol mesiacom kedy sa stalo najviac ZPÚ a t 3 ZPÚ.

V rámci zamestnania postihnutých, boli po 2 ZPÚ evidovaní kvalifikovaní pracovníci v lesníctve a montážni robotníci. Podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností najviac postihnutých bolo z priemyselnej výroby – 4 ZPU.

Najviac zastúpenou príčinou úrazov ako každý rok bolo - používanie nebezpečných postupov práce – 5 ZPÚ. Zdrojmi týchto šetrených úrazov boli cesty, schody a rebríky, dopravné prostriedky a zemina, materiál.

Pri šetrení týchto pracovných úrazov nebolo zistené žiadne porušenie bezpečnostných predpisov.

Okrem týchto závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví, Inšpektorát práce Košice vyšetroval ešte 2 závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví a to 1 ZPÚ pre Inšpektorát práce Prešov a jeden ZPÚ pre Inšpektorát práce Bratislava. Pri šetrení týchto úrazov bol zistený jeden závažný nedostatok a to v organizácii Ústav na výkon väzby Prešov, kde postihnutý nedodrжал predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tým, že za chodu vodiaceho zariadenia inštalovaného za rámovou pílou svojvoľne vošiel do ohrozeného priestoru pohybujúcich sa vertikálnych podávacích valcov. Organizácii nebola navrhnutá sankcia.

Registrovaný pracovný úraz – šetrený 4

V roku 2018 Inšpektorát práce Košice zaevidoval 4 šetrené, registrované pracovné úrazy. Tieto pracovné úrazy vznikli preregistrovaním z ťažkým pracovných úrazov na registrované pracovné úrazy.

Vo všetkých 4 prípadoch sa jednalo o mužov. Najčastejším zdrojom úrazov boli schody, cesty, rebríky a v jednom prípade to boli horľavé a zápalné látky, explozívne plyny, oheň .

Každý z týchto úrazov mal inú príčinu. Bola tam nesprávna organizácia práce, nedostatky osobných predpokladov, chýbajúce, nedostatočné ochranné zariadenie, chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu.

Pri šetrení týchto úrazov boli zistené závažné porušenia predpisov v dvoch prípadoch a to :

STAVIMAT s.r.o. Trebišov – 6 závažných porušení bezpečnostných predpisov a to:

- konštrukčné časti lešenia neboli zaistené proti posunutiu, alebo pootočeniu.
- zamestnávateľ trpel vykonávanie stavebných prác na lešení, ktoré nespĺňalo uvedené požiadavky - zákaz používania lešenia
- zamestnávateľ nezabezpečil pracovisko nedodržaním úrovne , ktorá vyplýva z vedených predpisov - voľné okraje prac.podláh neboli zabezpečené v priečnom smere dvojtyčovým zábradlím so zarážkou
- zamestnávateľ nezabezpečil pracovisko nedodržaním úrovne , ktorá vyplýva z vedených predpisov - voľné okraje prac.podláh neboli zabezpečené v pozdĺžnom smere dvojtyčovým zábradlím so zarážkou
- zamestnávateľ používal lešenie, ktoré nebolo celkom dokončené
- zamestnávateľ používal lešenie, ktoré malo zhotovené zábradlie z demontovaných kúrenárskych rúrok pripevnených radlovacím drôtom

Organizácii STAVIMAT bola navrhnutá sankcia v sume 12.000,- Eur.

U.S.STEEL Košice, s.r.o. DZ Oceliarne – tu bol zistený jeden závažný nedostatok a to, že zamestnávateľ na uvedenom pracovisku nevykonával opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP tým, že nezabezpečil prefúknutie rozvodu rezacieho kyslíka na hale ZPO2 v súlade s požiadavkou v internom predpise. Zamestnávateľovi nebola daná sankcia.

Registrovaný pracovný úraz – počet 956

Inšpektorát práce Košice zaevidoval v roku 2018 celkom 956 záznamov registrovaných pracovných úrazov, čo je o 90 viac ako v roku 2017.

Z hľadiska pohlavia u mužov sme zaevidovali 600 RPÚ a u žien 356 RPÚ.

Najviac bola postihnutá veková kategória od 40 do 50 rokov – 255 RPÚ a taktiež veková kategória od 50 do 60 rokov – 239 RPÚ.

Utorok bol najrizikovejším dňom, keď sa stalo 193 RPÚ a streda 170 RPÚ.

Najviac pracovných úrazov sme zaevidovali v mesiaci september 105 RPÚ a október, kedy sme zaevidovali 103 pracovných úrazov.

Cesty, schody, rebríky sa stali najviac zastúpenou štatistickou značkou zdroja úrazu v rámci roku 2018, kedy sme zaevidovali 327 RPÚ a taktiež zemina, materiál, úlomky – 219 RPÚ.

Najpočetnejšou skupinou zamestnancov sa stali montážni robotníci - 135 RPÚ a kvalifikovaní robotníci v hutníctve – a to v 118 prípadoch.

Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyzologické stavy boli aj v roku 2018 najčastejšou príčinou registrovaných pracovných úrazov – 650 prípadov RPÚ.

Podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností /ŠKEČ/ bol najvyšší počet evidovaných RPÚ v odvetví priemyselnej výroby – 311 RPÚ.

Choroby z povolania – 0

Na Inšpektorát práce Košice v roku 2018 neboli nahlásené žiadne Choroby z povolania.